

Enskild motion

Motion till riksdagen 2017/18:3087

av **Cecilia Magnusson (M)**

Skyddandet av det statliga kulturarvet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av en översyn av det förebyggande arbetet till skydd för det statliga kulturarvet och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Den 21 september uppstod en kraftig brand i Kungliga Konsthögskolans lokaler vid Moderna museet på Skeppsholmen i Stockholm. Släckningsarbetet tog lång tid i 1800-talsfastigheten och branden samt släckningsarbetet medförde omfattande skador. Branden begränsades till Grafikhuset. Huvudbyggnaden och övriga byggnader klarade sig utan brandskador.

I juli i år, 2015, försvann en helt oersättlig Göteborgsmiljö vid branden i Haga. Stallet, dassen och hörännat var de enda i sitt slag som uppfördes i slutet av 1860-talet. En månad senare, i augusti brann ett hus i Trästad i Eksjö ned till grunden. Trästad grundades 1568 och är en unik kulturskatt med en av Sveriges äldsta sammanhållna träbyggnader.

I mars 2014 brann Grafikens Hus i Mariefred ner till grunden. Branden innebar en stor förlust av grafiskt material som är en del av vårt nyaste kulturarv. En brand rasade i norska Laerdal i januari samma år. Branden hotade en trähusmiljö som tillhör Nordens viktigaste kulturarv.

Bränder, men även översvämningar, innebär mycket omfattande skador på kulturarv, något som ständigt behöver förebyggas. Omhändertagandet av brand- och/eller vattenskadade åldrade föremål och byggnader kräver särskild kunskap och är ett arbete som ofta måste ske i samverkan med många kompetenser.

Riksantikvarieämbetet, huvudansvarig för vård och konservering i Sverige, arbetar inom sitt uppdrag för att stödja sektorn med riskanalys och katastrofberedskap. Förebyggande brandskydd är viktigt för att undvika stora skador på kulturhistoriska värden, som innebär stora kostnader för sanering och återuppbyggnad.

Enligt lagen (2003:778) om skydd mot olyckor har den som äger eller bedriver verksamhet ansvar för att det finns brandsläckningsutrustning och utrustning för livräddning eller vid annan olycka. Även skyldigheten att förebygga brand och hindra eller begränsa skador av brand åligger ägaren.

Tillsammans med andra aktörer har Riksantikvarieämbetet (RAÄ) tagit fram en rad skrifter kring brandskydd och kulturarv, bland annat Handbok i katastrofberedskap och restvärdesräddning (RVR) och Brandskydd i kulturbyggnader (RAÄ och f.d. Räddningsverket).

Ett levande kulturarv var en av den tidigare regeringens viktigaste kulturpolitiska prioriteringar. Bevarandet och skyddet av kulturarvet bör vara en prioriterad fråga även framöver. Därför bör en översyn av statusen på de statliga institutionernas förebyggande arbete på området genomföras.

Cecilia Magnusson (M)